

**UCHWAŁA NR XXVII/207/2017
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia 27 kwietnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Gminie Dobroń w 2016 roku oraz potrzeb związanych z realizacją zadań**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579, poz. 1948, z 2017 r. poz. 730) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz. U. z 2017 r. poz. 697) - **uchwala się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Dobroń w 2016 roku oraz potrzeb związanych z realizacją zadań, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Mieczysław Serwa

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE DOBRÓŃ W 2016 ROKU ORAZ POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek ten jednostki samorządu realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny. Gmina realizuje te zadania zlecone zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

W terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy, biorąc pod uwagę powyższe potrzeby, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Uchwałą Nr XXXII/245/2013 Rada Gminy w Dobroniu z dnia 24 października 2013 roku wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu jako podmiot właściwy do realizacji zadań z zakresu administracji publicznej dotyczących wspierania rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Dnia 14 marca 2013 r. upoważnieniem Wójt Gminy Dobroń do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji powierzył Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobroniu.

Do zadań gminy nałożonych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz.U. z 2016 r. poz. 575 i 1583), która to ustawa weszła w życie od 1 grudnia 2012 r. należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny,

- b) kosztów związanych z udziałem pomocy , o której mowa w art. 29 ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające, współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym,
- 5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizowany Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2014-2016 był adresowany do rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ról rodzicielskich, a jego celem było stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Odbiorcami programu byli też przedstawiciele instytucji służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny. W jego realizacji uczestniczyły instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny, przedstawione w poniżej zamieszczonej tabeli.

Tabela nr 1. Podmioty realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny

Lp.	Nazwa instytucji, organizacji i innych podmiotów	Rodzaj działalności
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	-pomoc pracowników socjalnych w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez pracę socjalną, zawarcie kontraktu socjalnego, wsparcie asystenta rodziny, zapewnienie osobom poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego); -udzielanie świadczeń z pomocy społecznej: pomocy finansowej, usługowej, rzeczowej, dożywianie uczniów i dzieci w szkołach i przedszkolach, udzielanie schronienia; -udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny zaangażowanych w pracę z rodzinami w szkoleniach celem doskonalenia umiejętności pracy z rodzinami wykazującymi się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz z rodzinami, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej; -podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa członków rodziny; -doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny znajdującymi się na terenie gminy oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach , Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Łasku.
2.	Punkt Wsparcia Interwencyjno-Psychologicznego przy GOPS, Gminny Punkt Konsultacyjny przy GKRPA	- wsparcie psychologiczne, prawne, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, specjalistyczne poradnictwo, profilaktyka i przeciwdziałania problemom alkoholowym, szkolenia , pogadanki dotyczące profilaktyki i problemów uzależnień, zapobiegania przemocy, prowadzone w szkołach dla rodziców i dzieci.
3.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie	- prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	-podejmowanie działań profilaktycznych

	Alkoholowych	i edukacyjnych na rzecz rodzin; -opłata wypoczynku dla dzieci z programem profilaktyki uzależnień; -organizowanie zajęć w ramach świetlicy socjoterapeutycznej; -opracowanie i udostępnianie programu profilaktyki uzależnień i innych opracowań dotyczących udzielania pomocy rodzinom z problemem uzależnień.
5.	Stanowisko ds. oświaty w Urzędzie Gminy	-przyznawanie i wypłacanie stypendiów dla uczniów; -organizowanie dowożenia uczniów do szkół.
6.	SP Gminny Ośrodek Zdrowia	- prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
7.	Szkoły podstawowe i gimnazjum	- działalność edukacyjno-wychowawcza; -wsparcie pedagoga, psychologa dla rodziców i uczniów; -organizowanie zajęć wyrównawczych w ramach świetlic szkolnych.
8.	Kluby sportowe	-opracowanie i realizacja programów sportowych, wypoczynku z profilaktyką uzależnień
9.	Parafie	-działalność charytatywna (pomoc rzeczowa i finansowa dla rodzin)
10.	Organizacje pozarządowe, fundacje, stowarzyszenia	- organizowanie i dystrybucja żywności; -działalność charytatywna (pomoc rzeczowa i finansowa); -organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci.
11.	Policja	-zakładanie „Niebieskich Kart”, współpraca z pracownikami GOPS; - monitoring środowisk dysfunkcyjnych;

Tabela nr 2. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2014-2016

Lp.	Działania	Wskaźniki realizacji zadań
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	- liczba plakatów:100 - liczba ulotek:1000 -kampania społeczna „Stop przemocy” : 2 - pogadanki dla rodziców nt. zapobiegania przemocy : 4
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, wspieranie rodzin dysfunkcyjnych	- liczba porad udzielonych w punkcie wsparcia: ok.7% mieszkańców gminy -liczba zatrudnionych specjalistów na terenie gminy:2 psychologów, terapeuta uzależnień, radca prawny -liczba dzieci dożywianych w szkołach-91 -liczba rodzin, którym przyznano pomoc - 67 -liczba dzieci, które skorzystały z bezpłatnego wypoczynku-10 -liczba rodzin objętych usługami asystenta rodziny- 35 -liczba założonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi-17 -liczba łącznie zakończonych „Niebieskich Kart”- 15 -liczba powołanych grup roboczych-67 -liczba rodzin monitorowanych przez asystenta po zakończeniu pracy- 8
3.	Doskonalenie współpracy między instytucjami i pomiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	-liczba szkoleń: 3 -liczba konferencji:2 -liczba posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego:12 -liczba wystąpień w celu powzięcia informacji do właściwych

		organów, organizacji, instytucji dot. udzielenia pomocy rodzinie: 27 -zawiadomienia do sądu opiekuńczego o sytuacjach, kiedy rodzina nieprawidłowo wypełnia funkcję opiekuńczo-wychowawczą-3.
4.	Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	-liczba rodzin objętych usługami asystenta rodziny-1 -liczba rodzin wspierających-0 -liczba odbytych posiedzeń asystenta rodziny w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka umieszczonego w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej- 8 -opracowywanie przez asystenta rodziny skoordynowanego planu pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej z członkami rodziny i koordynatorem pieczy zastępczej- 2 -kontakt z placówką opiekuńczo-wychowawczą, w której przebywają małoletni z terenu gminy

Osiągnięte efekty z realizacji Programu:

1. W okresie realizacji Programu żadne dziecko z rodzin, w których usługi świadczył asystent rodziny nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej.
2. Przywrócono rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
3. Nastąpił wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.
4. Wzrost liczby rodzin sprawujących prawidłowo opiekę.
5. Polepszenie sytuacji dziecka w rodzinie.
6. Wzrost kompetencji rodzin w pełnieniu ról społecznych zgodnie z przyjętymi normami społecznymi.
7. Ograniczenie patologii społecznej.
8. Kompleksowe wsparcie dzieci i rodzin naturalnych w szczególności w sytuacjach kryzysowych.
9. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci.

W swojej codziennej pracy pracownicy socjalni Ośrodka kładą duży nacisk na rozpoznawanie i jak najszybszą interwencję w rodzinach zagrożonych kryzysem współpracując w tym zakresie w szczególności ze szkołami, przedszkolami, dzielnicowymi, kuratorami sądowymi i społecznymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu, dzielnicowymi, psychologiem prowadzącym Punkt Wsparcia Interwencyjno-Psychologicznego przy GOPS w Dobroniu, członkami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie czy pracownikami służby zdrowia.

W 2016 roku 29 rodzin z dziećmi skorzystało z konsultacji i poradnictwa specjalistycznego w różnych formach.

W systemie pieczy zastępczej było 4 dzieci, z tego 3 dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Porszewicach, 1 dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej.

Gmina Dobroń poniosła 50 % kosztów pobytu dzieci (średnich miesięcznych wydatków poniesionych na utrzymanie dzieci w placówce w Porszewicach), natomiast 10 % kosztów pobytu dziecka poniosła w rodzinie zastępczej.

Całkowity roczny koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł – 78.542,61 zł.

Współfinansowanie przez Gminę Dobroń pobytu dziecka w pieczy zastępczej wiąże się z ponoszeniem kosztów odpowiednio: 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy I 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

Głównym działaniem w 2016 r. w zakresie realizacji ustawowych zadań była **pomoc świadczona przez asystenta rodziny**. Asystent rodziny kierowany jest do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Jego działania polegają na aktywnym wspieraniu rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, które umożliwiłyby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót dzieci do rodziny.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy, ponieważ pomaga w rozwiązywaniu problemów socjalnych, mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy też prawnych albo emocjonalnych. Asystent rodziny wspiera też w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej oraz w podejmowaniu aktywności społecznej.

W 2016 r. pracą asystenta rodziny objętych było 15 rodzin z 26 dzieci, były to rodziny wieloprotblemowe z małymi umiejętnościami wychowawczymi, samotne rodzicielstwo, niepełnosprawność, sieroctwo, alkoholizm, przemoc, problemy z dziećmi w różnym wieku, trudna sytuacja materialno-bytowa.

Asystent zakończył pracę z 1 rodziną, ze względu na osiągnięcie celów. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił 27 miesięcy. Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny do 3 miesięcy - 2 rodziny, powyżej 3 do 12 miesięcy - 3 rodziny, powyżej roku - 10 rodzin.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobroniu zatrudniono 1 asystenta rodziny, w okresie od 01.I.2016 r. do 31.XII.2016 roku w ramach umowy cywilno- prawnej, wymiar czasu pracy w przeliczeniu na 1 etat.

Wydatki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi asystenta rodziny wyniosły 28.715,68 zł , z tego 19.678,00 zł ze środków budżetu państwa w ramach Programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na 2016 rok”.

Ze środków budżetu gminy wydatkowano na ten cel 9.037,68 zł na wynagrodzenie wraz z pochodnymi, ryczałt samochodowy i szkolenie.

Usługa asystenta rodziny prowadzona była w celu zdobycia przez rodziny kompetencji w zakresie pełnienia ról społecznych zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi.

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny realizowali również pracownicy socjalni Ośrodka. Ze względu na wagę problemów występujących w niektórych rodzinach w gminie Dobroń, pracownicy socjalni widzą konieczność wsparcia swoich działań poprzez instrumenty wskazane w ustawie.

Potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynika potrzeba objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem.

Realizowany będzie 3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2017- 2019, o którym mowa w art.176 pkt 1 ustawy , uchwalony przez Radę Gminy w Dobroniu w dniu 21.II.2017 roku.

Konieczna jest też kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i obejmie je długoterminowym wsparciem.

Ponadto bardzo istotne jest zabezpieczenie pomocy psychologicznej i prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego na terenie gminy .

Kolejną potrzebą jest zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, bądź w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym.

W budżecie Gminy Dobroń na 2017 r. w związku z realizacją tej ustawy zostały zaplanowane środki finansowe w wys. 101.000 zł z przeznaczeniem na finansowe wspieranie rodziny, tj. na zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Na zatrudnienie asystenta rodziny środki w wys. 38.000 zł na wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzenia, ryczałt samochodowy i szkolenia.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działania:

- 1) utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku;
- 2) doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie różnych form pomocy rodzinie;
- 3) wzmocnienie działań profilaktycznych,

- 4) dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkole, policja, sąd, organizacje pozarządowe);
- 5) kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, którego zadaniem byłoby wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną;
- 6) rozwój placówek wsparcia dziennego, świetlic, klubów.

Opracowała:

Grażyna Baranowicz

Dobroń, dnia 28 marca 2017 r.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Mieczysław Serwa